

*Gewaardeerde landbouw vanuit markt
en maatschappij ondersteund door een
eenvoudig en geregionaliseerd GLB*

Algemene ledenvergadering NFW
woensdag 27 maart

Welkom & Programma

- Het nieuwe GLB
 - Visie EU
 - Visie Nederland
 - GLB 2021-2027
- GLB-pilots - landelijk
- GLB-pilot Hoe? Zo!
- Pilot-gebieden

Het nieuwe GLB – Visie Europese Commissie (EC)

- Huidige beleid loopt tot en met 2020
- Gebrek aan regionale diversiteit, geen synergie op gebiedsniveau, geen mogelijkheden buiten ANLb gebieden
- EC-voorstellen GLB 2021-2027 zijn gepresenteerd in 2018
 - Nieuwe 'groene architectuur'
 - Milieu, klimaat, biodiversiteit (hogere ambities)
 - Meer geregionaliseerde invulling
 - Vereenvoudiging GLB
 - Stroomlijnen van maatregelen in pijler 1 en 2

HUIDIG GLB (2014-2020)

Pijler II: Agro-milieu-klimaat
maatregelen

*Vrijwillige
maatregelen*

Pijler I: Vergroeningsmaatregelen

*Verplichte
maatregelen*

Pijler I: Cross-compliance

Het nieuwe GLB – 2021-2027

- Cross compliance en vergroeningsmaatregelen worden vervangen door **versterkte conditionaliteit voor milieu en klimaat**
 - ✓ *Elke ontvanger GLB-betalingen moet voldoen aan voorwaarden*
- In pijler 1: introductie **eco-schema's**
 - ✓ *Maatregelen moeten bovenwettelijk zijn en verder gaan dan vereisten onder versterkte conditionaliteit (verplichte invoering voor lidstaat, boeren kiezen vrijwillig voor deelname)*
- **Agro-milieu-klimaat maatregelen** van pijler 2 blijven gehandhaafd
 - ✓ *Maatregelen kunnen alleen toegepast worden in ANLb-gebieden*

HUDIG GLB (2014-2020)

Pijler II: Agro-milieu-klimaat maatregelen

Pijler I: Vergroeningsmaatregelen*

** o.a. biologische bedrijven zijn vrijgesteld van de
vergroeningsmaatregelen*

Pijler I: Cross-compliance

*Vrijwillige
maatregelen*

*Verplichte
maatregelen*

TOEKOMSTIG GLB (2021-2027)

Pijler II: Agro-milieu-klimaat maatregelen

Pijler I: Eco-schema's*

** Verplicht voor lidstaten om in te voeren, boeren kiezen
vrijwillig voor wel/geen deelname*

Pijler I: Versterkte conditionaliteit voor milieu en klimaat*

** Maatregelen kunnen per EU-lidstaat gespecificeerd worden*

GLB-pilot – landelijk

- Uitvraag ministerie van LNV
- 7 pilots
 - 6 door collectieven
 - 1 door LTO
- Resultaten en conclusies pilots vormen basis voor gezamenlijk advies aan de minister van LNV
- Aandachtspunten:
 - Regionaal maatwerk
 - Organisatie in planvorming en uitvoering

GLB-pilot Hoe? Zo!

Samenwerking van 3 collectieven

COLLECTIEF MIDDEN GRONINGEN
Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

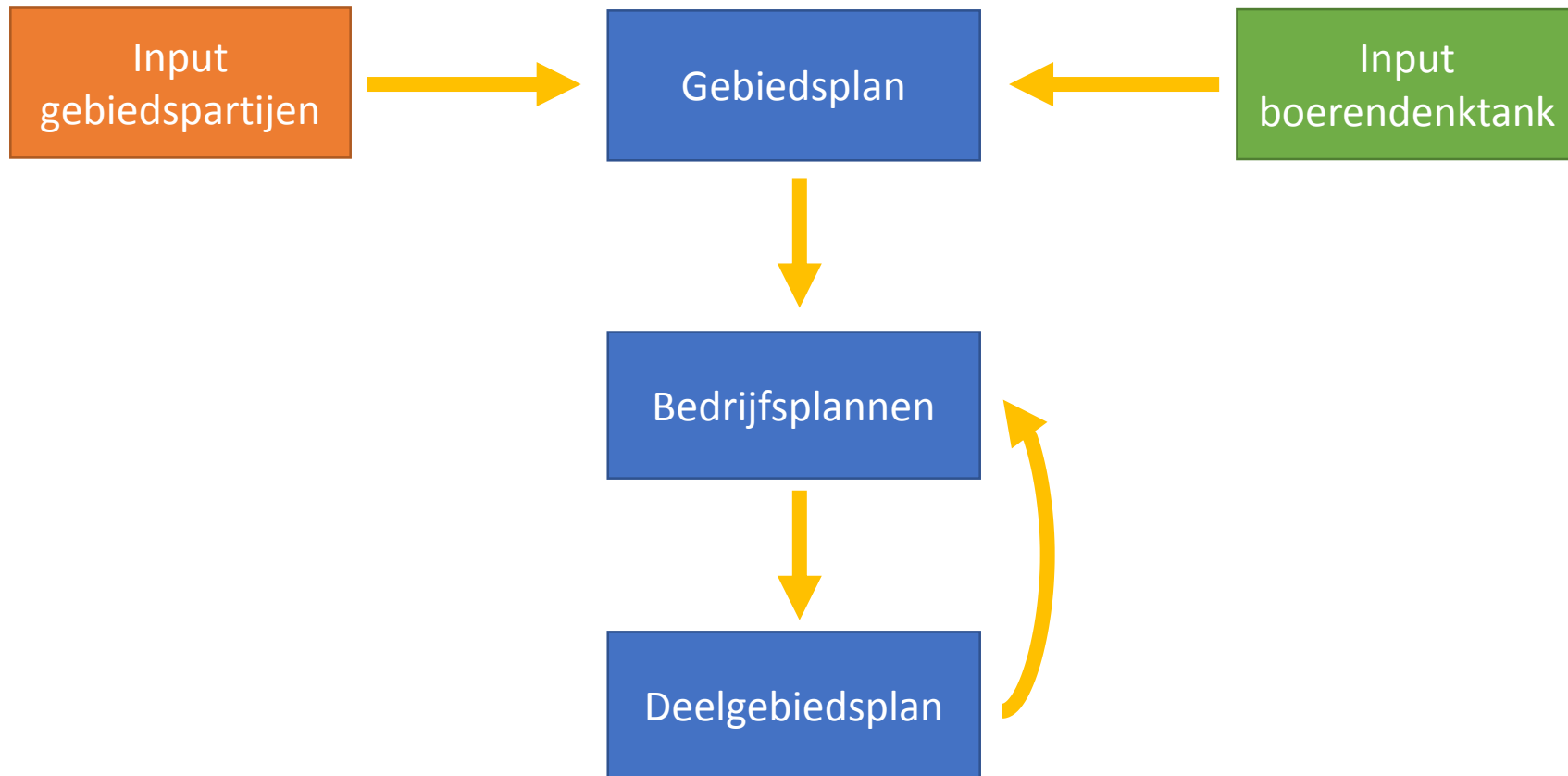
GLB-pilot Hoe? Zo!

*Gewaardeerde landbouw vanuit markt en maatschappij
ondersteund door een eenvoudig en geregionaliseerd GLB*

- **Systeempilot:**
 - Ontwikkelen, testen en demonstreren van een planvormings- en sturingssystematiek op gebiedsniveau
 - Over verschillende lagen van het GLB heen
 - Efficiënte uitvoeringsstructuur
 - Waar mogelijk afgestemd op keteninitiatieven

Pilot Hoe? Zo!

Gebieden

'Gesloten gebied'

Kleinschalig coulisselandschap

Twijzel/Twijzelerheide

Damwoude

Planvorming

Kootstertille/Surhuizum

Planvorming
&
Uitvoering

'Open gebied'

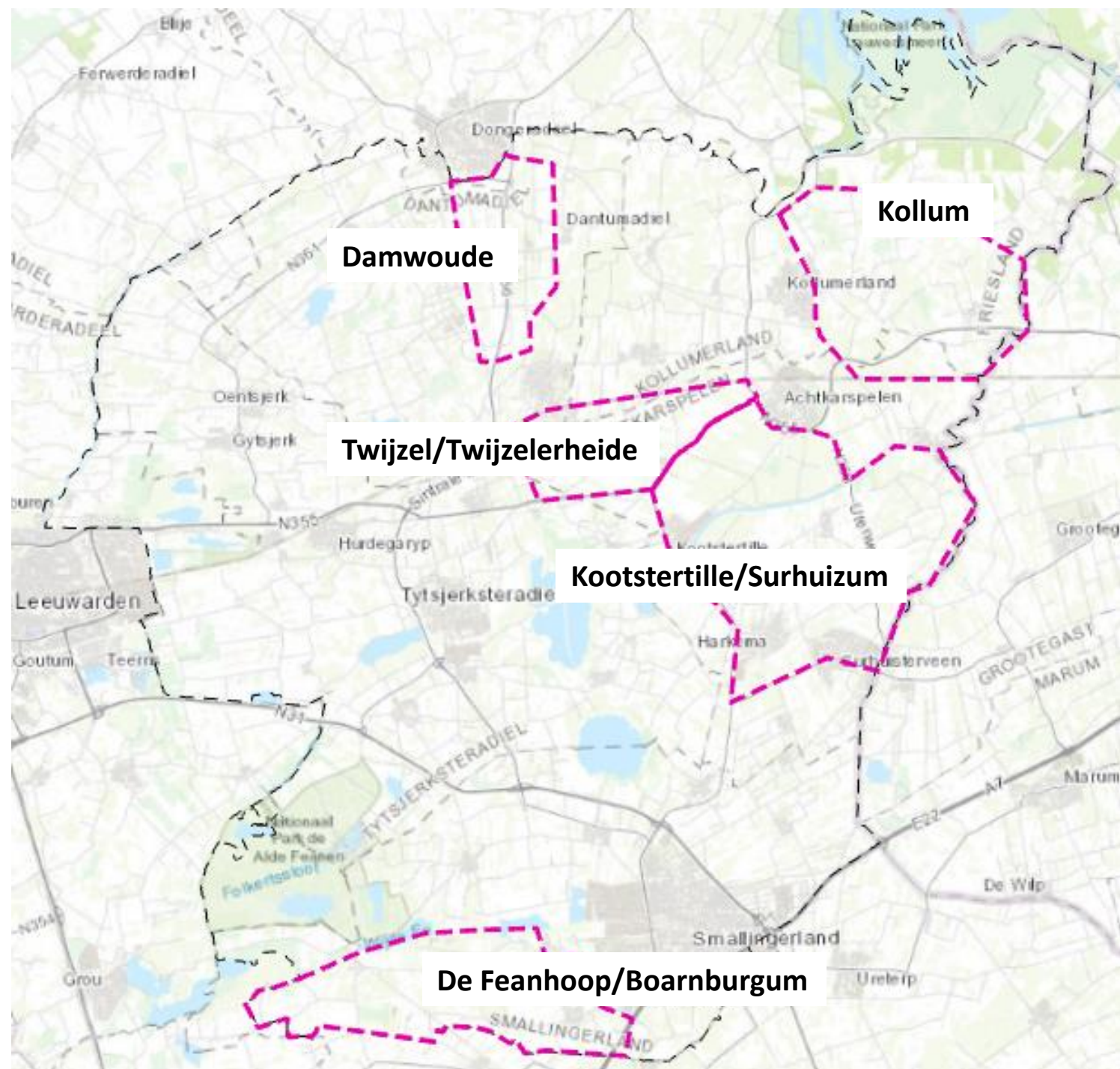
Open weidevogelgebied

Kollum

De Feanhoop/Boarnburgum

Gebieten

- Grove begrenzing
- Potentiële deelnemers worden in de loop van 2019 benaderd

Vragen?

Contact

Evie Vinken

evinken@noardlikefryskewalden.nl

06-57905431

AGRARISCH COLLECTIEF
WAADRÂNE

provinsje fryslân
provincie fryslân

Enquête Natuurinclusieve Landbouw

Algemene ledenvergadering

27-3-2019

Jelle Pilat

Achtergrond en tijdslijn

- ALV (Feb. 2017)
 - Toelichting Natuurinclusieve Landbouw
 - Marktverkenning, gesprekken met boeren
 - Mogelijke verdienmodellen
- Enquête (Jan. 2018)
 - Leden NFW & Waadrâne
 - LTO leden
 - Stakeholders, regionale overheden, PS en gemeenteraden.
- Vervolgstappen enquête (Nov. 2018)
 - Drie ontwikkelrichtingen uitgewerkt
 - O.a. Projectplan GLB opgesteld

Mogelijke verdienmodellen (ALV 2017)

- Voorsorteren op toekomstige wet- en regelgeving
- Invulling geven aan (toekomstige) subsidiestromen
- Lagere Waterschapslasten
- Goedkopere financiering
- Hogere prijs (primaire) product
- (Kostenbesparing door natuurinclusief boeren)

Resultaten enquête Nieuwe verdienmodellen

- Kleine bijdragen aan de omzet kunnen al veel betekenen voor NIL
 - 84% van de deelnemers had ANLb/SNL in 2016/2017
 - Gemiddelde bijdrage aan omzet 2,3%

Resultaten enquête Natuurinclusieve Landbouw

- Breed draagvlak verdere ontwikkelen van NIL
- Aandacht voor verbreden/versterken van de economische basis

Resultaten enquête Nieuwe verdienmodellen

- Er is steun voor het idee dat boeren beheertaken verrichten
 - 36% van de boeren ziet kansen
 - 68% van de regionale stakeholders ziet hiervoor kansen
 - Kringlopen sluiten
 - Wat moat dat kosten? -> Wat leveret dat my op!

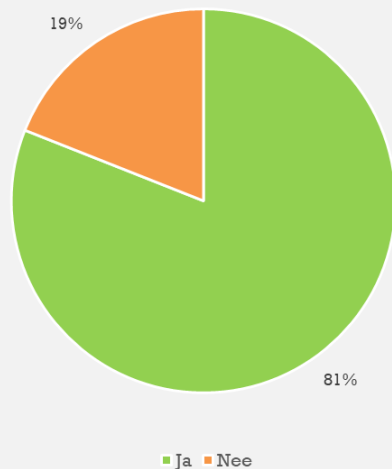

Resultaten enquête Nieuwe verdienmodellen

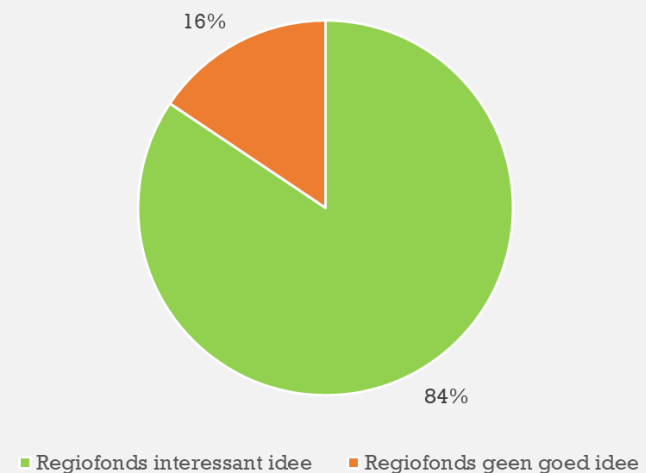
- Vraag naar erkenning en borging die bijdraagt aan economische basis NIL.

Goed idee om borging van NIL nader uit te werken?
192 enquetedeelnemers

Is een regiofonds een interessant idee dat uitwerking verdient?
186 enquetedeelnemers

Resultaten enquête Versterken van NIL

- 57% van de boeren is van mening dat er te weinig algemene kennis is over natuurinclusieve landbouw
- Het actief betrekken van andere partijen bij natuurinclusieve landbouw (ofwel meer communicatie) is de meest genoemde suggestie van boeren om natuurinclusieve landbouw te bevorderen

Drie ontwikkelrichtingen

- Regiofonds (of landschapsfonds)
 - Via Opgave Biodiversiteit ANNO (regio)
 - GLB, puntensystematiek (landelijk)
- Uitvoeren beheerdiensten
 - Fjildlab (kringlopen sluiten)
- Andere omgang met mestregels
 - Praktisch
 - Politiek (via WUR -> Mestdossier)

Prijsuitreiking invullen enquête

1) Dinerbon

Klaas van der Meulen: Seadwei Eastermar

2) Ontbijt aan huis

Andries Halbesma: Singel, Damwâld

3) Pakket Streekproducten

Jan de Boer: De Dolle, Triemen